

komad po 100 do 120 Din, 7 do 9 tednov stari 150 do 200 Din, 3 do 4 mesece stari 250 do 350 Din, 5 do 7 mesecev stari 400 do 450 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 600 Din, 1 leto stari 800 do 900 Din, 1 kg žive teže 8 do 11 Din, 1 kg mrtve teže 12 do 14 Din. Prodalo se je 78 komadov. Trg je bil radi slabega vremena od strani kupcev slabo obiskan.

Mariborsko sejmsko poročilo. Priganih je bilo 17 konj, 9 bikov, 117 volov, 423 krav in 18 telet, skupaj 584 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7 do 9 Din, poldebili voli od 6.50 do 7.50 Din, plemenski voli 5.50 do 6.50 Din, biki za klanje 7 do 7.50 Din, klavne krave debele 5.50 do 7 Din, krave za klobasarje 2.50 do 3.50 Din, molzne krave od 5.50 do 6.50 Din, breje krave od 5.50 do 6.50 Din, mlada živina od 6.50 do 9 Din, teleta od 9 do 11 Din. Prodanih je bilo 277 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 11 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 20 Din, II. vrste 16 do 18 D, meso od bikov, krav in telic 12 do 14 Din, teleče meso I. vrste 24 do 35 Din, teleče meso II. vrste 16 do 20 Din, svinjsko meso sveže 15 do 26 Din.

NAŠA DRUŠTVA Država in prosveta.

O tem predmetu povzamemo iz govora g. dr. Hohnjeca na obč. zboru Prosvetne zveze te misli:

Kultura = vzgoja, nega, izpopolnjevanje je naloga človeštva in človeka. Po spričevanju zgodovine je kultura nastala v boju človeka z naravo za toploto in svetlobo, za hrano in mir. Tako je tudi prosveta borba za luč, napor za duševno svetlobo, delo za razsvetljenje duha in oplemenitev srca. Vsled tega je prosveta naloga vsakega človeka. Ker posameznik ni vedno za to zmožen ter tudi nima dovolj sredstev, mu organizacije pridejo na pomoč. So zasebne organizacije, pa tudi javne, v prvi vrsti država. Dolžnosti in pravice države do izobrazbe in vzgoje državljanov so zasnovane v namenu države, ki je javna blaginja. Ta je namreč v veliki meri odvisna od stanja in pravca narodove izobrazbe. »Država sme«, tako pravi papež Pij XI., »zahtevati in skrbeti za to, da si državljan pridobije potrebno znanje o svojih državljanskih in narodnih dolžnostih in gotovo mero umske, нравne in telesne izobrazbe, ki je z ozirom na današnje časovne razmere v svrhu skupne blaginje zares potrebna.« Ni pa v namenu države vključen kak kulturni in prosvetni monopol, ki bi nikakor ne bil v prid ljudski prosveti. V področje države spadajo samo nekatere strani narodovega življenja, ne pa celotno življenje. V narodu samem počivajo tvorne prosvetne in kulturne energije, ki iz njih raste živa narodova prosveta kot avtonomno področje. Trije prosvetni krogi so, ki jim pripada negovanje, pospeševanje in širjenje prosvete: družina, ki ji daje podlago in smer; Cerkev, ki ji s krščanskim svetovnim nazorom daje moralni temelj; človeška družba, ki pripravlja in nudi prosvetna sredstva; kot 4. činitelj se pridružuje država, katera za-

jamčuje zunanjo organizacijo in gmotne pogoje.

V zakonu o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929 zagotavlja prosvetno ministrstvo, da podpira zasebno iniciativo (podvzetnost) kulturno-prosvetnih ustanov za narodno izobraževanje (čl. 156), ter predvideva posebno uredbo, s katero se odredi postopanje in navodilo za enotnost celokupne državne in zasebne akcije (dejavnosti) za narodno izobraževanje (čl. 157). Časniki so poročali o tem, da je že izdelan pravilnik o prosvetnih zadrugah. Takšnim zadrugam, če se sploh bodo ustanovile, bi bilo hvaležno in obsežno torišče delovanje v pokrajinah, kjer vlada med ljudstvom nepismenost (ne-znanja pisanja in čitanja). Kakor izkazuje statistika na podlagi uradnega popisovanja iz leta 1921, znaša splošna pismenost v Dalmaciji 50.52%, v Srbiji (brez Južne Srbije) 35.57%, v Črnigori 32.98%, v Bosni in Hercegovini 19.44%, v Južni Srbiji 16.14%. V teh pokrajinah bi bilo zadržno izobraževanje naroda povse umestno. Kar se pa Slovenije tiče, znaša splošna pismenost 91.145%, pri čemer je treba pripomniti, da je vsled priključitve Prekmurja in Medjimurja splošna pismenost padla za 4-5%, kateri zmanjšek pa se od leta do leta popravlja. Naj bi se torej zasebni prosvetni akciji, ki se udeležuje po izobraževalnih društvih in sličnih organizacijah in ki je Slovenijo med vsemi pokrajinami naše države dvignila na višino ljudske prosvete, ne delale ovire, ki bi to blagoslovno delovanje zadrževale ali celo onemogočale!

Remšak pri Marenbergu. Dne 8. t. m. se je priredila na tukajšnji državni osnovni šoli božična igra. V napolnjeni dvorani so vprizarjali učenci prav zanimive sličice iz domačega in šolskega življenja. Ozadje odra so tvorile kulise, ki so prikazovale naš planinski kraj v snegu. Hvala remšniškemu učitelstvu, ki je s toliko požrtvovalnostjo slikalo ter izvršilo vse potrebne obleke.

Večika Nedelja. Dramatični odsek katoliškega bralnega društva »Mira« vprizaril v svoji društveni dvorani na Stefanovo dne 26. t. m. in naslednje nedeljo dne 28. t. m. ob treh popoldne veliko pešedjansko zgodovinsko igro v 8 slikah »Mlinarjev Janez«. Zanimiva snov te igre je vzeta iz slovenske zgodovine za časa celjaskih grofov leta 1453. Nastopa okrog 40 igralcev. Ker je to popolnoma nova igra, sestavljena od režiserja domačega tamburaškega odseka, upamo in vabimo, da se boste je v obilnemu številu udeležili; vam ne bo žal. Na svidenje!

Polenšak. Kat. slov. izobraževalno društvo naznanja tem potem svojim članom in naročnikom »Slov. Gospodarja«, da bo imelo v prihodnji nedeljo dne 21. decembra svoj redni letni občni zbor. Vas vse moške in ženske, mlade in stare, vabi v mežnarijo po sv. maši k občni udeležbi — odbor.

Žiže. Katoliško prosvetno društvo v Žižah priredi v nedeljo dne 21. t. m. prvo večjo igro na novostlikanem odru v dvorani Društvenega doma in sicer dr. Krekovo igro »Turški križ«. Začetek ob treh popoldne. Prijatelji katoliške prosvete, pridite pogledat to lepo ljudsko igro in naš novostlikani oder, ki je mojstersko delo akačemičnega slikarja gospoda Simona Frasa iz Slivnice pri Mariboru.

Kestrivnica pri Regaški Slatini. (Dva jubileja.) Dvajsetletnica fantovske in dekliške Marijine družbe! Poštena mladina, srečna bodočnost, teza pregovora se je dobro zavedal

že rajni blagi gospod župnik Franc Višnar, vsled česar je ustanovil Marijino družbo za fante in dekleta leta 1910 ter mladino izročil v Marijino varstvo. Prvega sprejema se je udeležil znani organizator mladine vič. g. F. Gomilšek. Fantovska, kakor tudi dekliška Marijina družba imata sedaj krasno zastavo, ki sta kras cerkvi. 72 fantov šteje mladeniška Marijina družba ter je na petem mestu v lavantinski škofiji, 183 članic ima dekliška Marijina družba. Proslava 20letnice se je vršila dne 8. t. m.

Marija Srečna. Na praznik sv. Stefana priredi Marijina družba igro »Tri sestre« in za ženske pa še »Čašico kave« kot nameček. Le pridite!

Sv. Peter pri Mariboru. V proračunu mestne občine mariborske je v postavki »Mestno elektriško podjetje« predvidenih tudi 850.000 Din za elektrifikacijo občine Zrkovce in Sv. Peter. Torej nekaj upanja že imamo, da dohimo električno razsvetljavo. Če se bodo sosedje okraj Drave Zrkovčani zanimali za to prekoristno napravo, bi tudi nam prej zasvetila elektrika. — Za novega člana v krajevni šolski odbor je bil v zadnji seji občinskega odbora izvoljen Bračko Janez iz Vodol. Izpraznjeno mesto občinskega svetovalca pa je zavzel Knuplež Matija iz Trčove. — Kot odsek Prosvetnega društva »Skala« se je ustanovil fantovski krožek, kateri ima vsako prvo nedeljo v mesecu popoldne po večernicah v društveni sobi svoj sestanek. Stariši, pošljite svoje sinove na sestanke, fantje, vi pa se vpišite v fantovski krožek!

Marija Srečna. Obhajali smo zlato poroko Jurija in Marije Ornik na Gradišču. Še čili-ma zlatoporočencema želimo še biserno! — Znuđer Alojz pa nam je postavil prav lepi križ, nas povabil na blagoslovitev in nas pogostil. Pri tej priliki smo nabrali 320 Din za novo bogoslovje. Bog plati njemu in vsem darovalcem!

Sv. Križ nad Mariborom. V pretečenih 14 dneh so se preselili od nas v boljše življenje trije prevžitkarji: Dne 21. novembra je umrla Harih Marija, bivša posestnica na Vrablovem. Teden dni pozneje ji je sledila Seršen Marija, po domače Rožička. V četrtek dne 4. t. m. pa je preminul na bivšem svojem domu Strnad Jakob, po domače Špesar, star 92 let. Pokojnik je bil mož prava slovenska korenina, pobožen in delaven. Naj je bilo pri cerkvi ali pri šoli, povsod je rajni Špesar deloval. Uspehi njegovega požrtvovalnega dela so še danes vidni pri cerkvi in pri šoli. Bil je tudi član načelstva posojilnice. Navzlic temu, da je veliko deloval za javnost, je bil vzoren gospodar na svojem posestvu. Do svojega 90. leta je bil vedno zdrav ter je še pomagal domačim pri delu, kjerkoli je mogel. Le zadnji dve leti ga je slabost priklenila na bolniško postelj, iz katere se je zdaj preselil k svojemu Stvarniku, ki se ga ni v življenju nikdar in nikjer sramoval. Naj počivajo v miru!

Pernice nad Muto. Zadnje dni mesca novembra se je odselila od nas v svoj domači kraj, obenem na svoje novo službeno mesto,

Naznanjamo žalostno vest, da je dne 15. t. m. mirno v Gospodu zaspal

Franc Dobaja

ki je bil 53 let organist in cerkovnik. Št. Rupert, 15. decembra 1930.

Mariica Lederer, nečakinja.

k Sv. Barbari v Halozah, naša bivša učiteljica gospa Terezija Prapotnik. V kratkem času dobrih dveh let, kar je bivala med nami, si je pridobila simpatije vseh nas, starih kakor tudi mladih. Saj je poleg gospoda Karola Volmajerja, ki je v svojih 23 tukajšnjih službenih letih vzgojil nam dva roda, bila našim otrokom ne samo dobra učiteljica in vzgojiteljica, ampak naravnost druga duhovna mati. Ni ločevala iz svoje materinske nege ne bogatega, ne revnega, ne dobrega, ne hudobnega, ne, za njo žalujejo vsi naši mali. Blaga gospa! V imenu naše dece, kakor tudi v imenu vseh nas odraslih bodi Vam za ves Vaš preveliki trud najprisrčnejša zahvala! Bog Vam ga stotero povrni in Vas obilo blagoslovi v Vašem nadaljnjem življenju in delovanju! Ne pozabite na nas, mi Vas bodemo imeli vedno v najboljšem in najhvaležnejšem spominu! — Hvaležni Perničani.

Mislilje. Zadnji teden pred adventom so štiljčani zaključili s tremi prav čednimi porokami. Dva ženina sta odpeljala svoji nevesti iz župnije. Tretja, Nogarjeva Anica, je ostala doma. Samo preselila se je na ženinov dom visoko gor pod planino na najvišjo in najlepšo kmetijo pod Črnim vrhom. Ugleden in spoštovani posestnik Bernard Sovič jo je hotel imeti za svojo gospodinjjo. Na njuni poroki so se blaga srca spomnila novega bogoslovja v Mariboru z darilom 100 Din in domače cerkve s prispevkom 50 Din za nabavo novega obhajilnega keliha. Za veliko-dušno radodarnost prisrčna hvala! Bog daj poročencem mnogo lepih in veselih dni v življenju! — Za božične praznike pripravljata naše Prosvetno društvo igre »Stari in mladi«. Gotovo bo zelo lepo. Med odmori se bodo oglasili tudi pevci z nekaterimi lepimi pesmicami.

Razbor pri Slovenjgradcu. Od kapi zadet dne 6. t. m. je hitro preminul naš vrli Miha Kotnik v 64. letu svoje starosti. Bil je več let cerkveni ključar, občinski odbornik, obenem tudi živino- in mesoglednik ter sodni cenilec. Vestno in voljno je izpolnjeval vse svoje obsežne dolžnosti do svoje smrti. Na njegovem lepem pogrebu je bil zastopan ves občinski in šolski odbor in bilo je tudi zelo mnogo drugih odličnih oseb. Pogreba se je udeležil g. župni svetnik Ivan Rožman iz Zavadnega ter je tudi pomagal domačemu vlč. g. župniku voditi pogreb. V svojem govoru je povdarjal, kako je bil naš rajni zmiraj vesten in zaveden mož, ki je vedno stal na našem krščanskem stališču. Z ganljivimi besedami se je poslovil od njega župan Iv. Knez. Kako so tega poštenjaka vsi spoštovali, je pokazal njegov pogreb, kateri je po mnogobrojnem številu udeležencev prekosil vse dosedanje. Zapušča ženo, pet sinov in dve hčerki, izmed katerih še niso vsi preskrbljeni. Na sedmini je nabral župan Ivan Knez 200 Din za novo bogoslovje v Mariboru. Vsem darovalcem iskrena hvala, materi in otrokom pa naše sožalje!

Sv. Marjeta ob Pesnici. To leto smrt neizprošno vihti pri nas svojo smirno koso. Tako nam je iztrgala iz naše sredine našega spoštovanega in veledohrega soseda, g. Franca Urbančiča, posestnika v Vošku. Ako bi hoteli o njem pisati vsaj par črtic iz njegovega življenja, bi v ta namen morali polniti že cele strani. Bil je namreč dobričina, kateri ne najdeš kmalu para, zato za njim žalujejo vsi bližnji, pa tudi daljnji sosedi. Njegove darežljive roke, njegovo plemenito srce je bilo vsakomur odprto vsako uro, o vsakem vremenu, o vsaki priliki. Njegovi premišljeni modri nasveti so bili na razpolago vedno in vsem občanom. Saj pa je bil tudi visoko nabražen ter v tem svojstvu igral vsa leta važno ulogo v raznih javnih korporacijah, tako v bivšem okrajnem zastopu, do svoje smrti pa v občinskem odboru in v krajevnem šolskemu odboru. Kljub vsemu temu pa je bil ponižen in skromen, nikjer ni rinil v ospredje, kratko: mož na svojem mestu! Marječani smo se od njega poslovili pred domačo žup-

no cerkvijo v lepem številu. Prepeljan je bil namreč v grobnico svojih staršev na pokopališče pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Teško je bilo slovo, zato pa mu ohranimo časten spomin v naših molitvah! — V nedelo dne 21. t. m. priredijo tukajšnji učenci in pevci v šoli ob pol treh popoldne običajno božičnico. Ob tej priliki bodo uprizarili otroci in odrasli več igrice in zapeli božične pesmice. Ob sklepu bo obdarovanje učencev. Vse starše, ki imajo res pridno deco, vabimo, da vsaj do sobote pošljejo za svoje otročiče božične darove. Spominjajo pa se naj z darili tudi druge, revne dece. Saj je Božič pravi praznik otročičev in nas vse spominja na naša prehitro minula, zlata otroška leta, ki se ne povrnejo nikdar več! Torej na mnogoštevilno svidenje pri božičnici!

Sv. Jakob v Slov. gor. Žalostno so zapeli šentjakovski zvonovi v četrtek dne 4. t. m. in hitro se je raznesla žalostna novica, da se je preselila v lepše življenje naša vsem dobro znana Micika Farazinova. Nad 50 let je bila v službi pri meni, zvesto in nad vse vestno je opravljala svoje delo, dokler je ni poklical Najvišji k sebi, kjer ji je pripravil plačilo najboljšo in edino. Kako je bila priljubljena, so pokazali domačini, ko so se polnoštevilno udeležili njenega pogreba. Z ganljivimi besedami se je ob odprtem grobu poslovil od blage pokojne domači gospod župnik Erhatic, za kar mu gre najlepša hvala! Zahvaljujem se cenjenemu učiteljstvu ki je spremilo umrlo na njeni zadnji poti. Najlepša hvala tudi domačemu pevskemu zboru za krasne žalostinke in vsem, kateri so se udeležili pogreba naše nepozabne Micike. — Matija Peklar, župan in posestnik pri Sv. Jakobu v Slov. gor.

Slovenske gorice. Ker smo, hvala Bogu, letos dobili nekaj denarja za sadje, pridno zahajajo v naš okraj razni potniki in zastopniki, ki nam ponujajo razno blago, stroje itd., nas pa tudi pridobivajo za pristop k raznim dobrim zavarovalnim društvom. Potrebno je skrbeti za otroke in dediče, da ne ostanejo brez denarja očetov gospodarjev, da njim ni treba takoj po smrti starišev najemati posojil za plačilo pogrebnih stroškov, stroškov boleznih, stroškov prevzema itd., zato radi pristopamo k društvu »Zadružna Samopomoč« v Mariboru. Ker pa se sliši, da se pritožujejo ljudje radi nastopanja nekaterih potnikov, je treba povdariti, da ni treba zastopnikom nič plačati, ker iste plača društvo in da naj vsaka stranica zahteva od zastopnikov položnico, po kateri naj sama na pošti odda svoj prispevek. Kdor se drži teh navodil, ne bo imel nobenih sitnosti.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Dne 30. novembra se je začel drugi letnik kmetijsko nadaljevalne šole. Število učencev se je malo skrčilo radi učenja raznih obrti. Ta potrebna šola daje marsikateremu kmetškemu fantu nauka, kako bi moral uravnati svoje gospodarstvo, ko postane sam svoj gospodar. Zato, kmetški fantje, izkoristite to priliko in obiskujte kmetijsko šolo, ki je pravi kašipot v bodočnost! — Še ni dolgo, kar nas je obiskal nočni prijatelj naših kokoši. Mu pač kurja pečenka dobro tekne. Tako je neki posestnik M. L. tat ukradel 14 kokoši. Ena kura se je tatu izmuznila in je drugo jutro prišla vsa zbegana in izmučena na dvorišče.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Žalostno so zapeli andraževski zvonovi in naznanili prežalostno vest, da je nemila smrt zopet pokosila mater, ki zasluži ime svzorna matič, Marijo Vučina iz Smolinec. Pokojna Marija Vučina je bila vrla katoliška mati in prava mučenica, ki je svoje trpljenje voljno prenašala. Bila je tudi tretjerodnica in v drugih cerkvenih družbah. Pred dobrim mesecem ji je v Ljubljani električni tok ubil sina Karola in to je ranilo ubogo materino srce, da je angel smrti razprostrl svoje peruti tudi nad njo. Pomoči v svojih brigah in težavah je iskala v cerkvi pred tabernakeljem; saj je bila skoraj vsakih 3 dni pri sv. zakramentih. Pogreba se je u-

deležilo mnogo ljudstva. Z iskrenimi besedami se je poslovil od drage rajnice domači g. župnik. Počivaj v miru, draga pokojnica, naj ti Vsemogočni poplača tvojo skrb! Preostale pa naj tolaži zavest, da že uživaš s svojim sinom Karlom rajski mir! — Vršile so se pretekli teden tukaj duhovne vaje za žene-matere in za dekleta. Z velikim veseljem so se udeleževale pridig in popoldanskega sv. opravila. Trumoma so prihajale k spovednici in nad 250 žen-mater je pristopilo k skupnemu sv. obhajilu, ki se je delilo po cerkvi. Lep dokaz globokovernosti andraževskih žen in mater.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bral sem dopis iz Ormoža v številki 49 tega leta o samopomoči dveh sosedov zoper ponočnjaka in da je pomagalo, tako da je sedaj mir. V občini Trbegovci je neka ženica, ki hodi po dnevu in še posebno rada po noči k sosedom pod oknice poslušat, da si kaj nabavi za jezik. Ako pa kdo zahteva od nje, da naj dokaže, pa prav hinavsko zatrjuje, da ni mislila tako hudo, da se je le šalila itd. Pregovor pa se glasi: »Čast se lahko vzame, nazaj pa se težko da!« Ali ne bi bila tudi tukaj samopomoč na mestu?!

Ormož. Prisluškoval sem razgovoru dveh možakarjev. Pogovarjala sta se o težavnih časih, o tem, kako da je celi svet »na popravke, pa tudi o tem, kako težavno je vsem ljudem ustreči. Kar se zdi enemu prav in dobro, je drugemu narobe, kar enega razveseli, drugega vzezi, da bi sam sebe zgrizel. In sta kar po vrsti vse preračevala, kakšne službe ne bi hotela vršiti. Najtežavnejše je biti, če jima smemo verjeti, tehtničar pri mestni vagi poleg gasliškega doma. Naj bo tehtinca še tako dobra in po najnovejšem sistemu, nikdar ne kaže prav, koliko tehta tele, prašič, voz jabolka in drugo. Tistemu, ki prodaja, se zdi vse pre malo težko, onemu, ki kupuje, je vaga pre več pokazala. Še to se zgodi, da se oba, prodajalec in kupec, spravita nad tehtničarja in oba zabavljata. Pa ustrezni, če moreš. Pa kako skušajo nekateri kar enostavno goljufati, naj raje taki, ki pridejo z one strani Drave, pa tudi tostranski niso vsi preveč natančni. Prilpele kdo, vzemimo, voz jabolka. Tehtničar si zabeleži, kakšna tara je bila na vozu: par ogrinjlač, deska, mali lagviček jabolčnice in še kaj. Ko ti prilpele voz nazaj na tehtnico, ni videli nobene od naštetih stvari, ali poštenjakovič se zaklinja, da bi mu res skoraj morali verjeti, da je nedolžen kot novorojeno dete in pravi, da naj bi sonce več nanj ne sijalo, naj mu pogine vol ali konj, če laže. Pa te litanije skoro bolj gladko tečejo, kot jih znajo gospod v cerkvi moliti. — Tudi za mestnega redarja je težko biti. Če zapiše in naznanil, mu zamerijo tisti, ki jih mora zapisati, če ne zapiše in ne ovadi, so jezni drugi, ki se niso pregrešili, pa upajo, da bodo še kdaj v tak položaj prišli, da dobijo piklo. Če je redar strog, ni prav, če je bolj prizanesljiv, tudi ni prav. Res je imeti treba trdne živce in debelo kožo, da človek vrši svojo dolžnost. — Da niso sodniki in orožniki najbolj priljubljeni ljudje, je stara reč, sta ugotovila ta dva možakarja. Naredi, kakor hočeš, nikoli te ne bodo vsi hvalili. — Tudi za župnika ni dobro biti, sta modrovala. Če pusti cerkev zanemarjeno in se ne briga, da odpada omet in se kažejo na vseh koncih in krajih lise in pege, rečejo: E, slabega gospoda, saj nas mora biti sram pred nami in tujci, ki k nam prihajajo, ker sodijo nas po cerkvi. Ako pa kaj začne in se cerkev popravi, da dobi novo obleko in novo lice, pa spet ni prav, ako morajo tudi ljudje kaj prispevati. In kdo kriči rad najbolj? Tisti, ki je preje zabavljal. No, pa mu ni zameriti, ker mu je pač jezik navajen migati se kot... In še o županih sta kakšno rekla, kako da so vsega krivi in o tem in onem. Pa saj vam je znano, če se povest enkrat načne, se vleče kot morska kača. In sta sklenila, da je še najbolje biti za mesarja in peka: Cena živini in žitu pada in pada, če ne mesu in kruhu pa ostajajo skoro nespre-

menjene. — »Te pa ali srečno! Pa pridi kaj na »vese, ko homo obhajali domači praznike!«
Spošnji Velovlak. Čeravno je v naši vasi skoro vsaka hiša naročena na »Slov. Gospodarja«, vendar se le redkokedaj čita v njem kak dopis iz Velovlaka. Iz tega je razvidno, da smo pač pridni čitatelji lista, ne pa tako vneti dopisniki. Poročati moram danes žalostno novico: Pretečeno soboto smo spremlili na zadnji polji pridnega mladeniča Mihaela Replč. Pri kopanju studenca se je bil smirno ponesrečil. V višini 17 m se nenadoma prelrga vrv in škaf, napolnjen z zemljo, pade na ubogega Mihaela tako nesrečno, da je na posledicah tega tekom par ur umrl. Da je bil priljubljen in spoštovan, je pokazal tudi pogreb z mnogoštevilno udeležbo. Bil je tudi naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Dragi Miha, spavaj sladko po trudapolnem delu! Teško preizkušeni materi in bratoma pa naše sožalje!

Sv. Marijeta niže Ptuja. Na godovanju našega vzornega in uglednega moža Franca Ranfi, župana in veleposestnika v Piacaroveh, se je pri njegovi gostoljubni mizi med njegovimi povabljenici nabralo 350 Din v prid novega bogoslovja. Bog plati!

Vitanje. Pri nas smo se vsako leto navadno na praznik Vseh svetnikov preselili s Hriberca v farno cerkev, leto pa se je to zgodilo še le na prvo adventno nedeljo in to radi tega, ker se je farna cerkev, ki je bila popravila nujno potrebna, med letom popravljala. Sicer se ni vse popolnoma gotovo, vendar je v glavnem toliko izvršeno, da se služba božja lahko opravlja. Manjkata namreč v obeh stranskih kapelah oltarja, ki bosta nova. Pri odstranjenju ometa so na steni znotraj in zunaj odkrili stara znamenita slika, ki imajo zgodovinsko vrednost ter spadajo k najstarejšim v Jugoslaviji. Ravnotako je prvotna cerkev sama, koje zidovje je v glavnem še dobro ohranjeno, daleč na okoli ena najstarejših. Kakor je razvidno iz kronike, bi obhajala cerkev v doglednem času ti sočletnico svojega obstanka. Cerkev, ki je imela izprva raven strop, se je tekom časa povečala s prezbitერიem in oboema stranskima kapelama in je dobila tudi obok. Stirje stranski oltarji ob stebrih, ki nosijo obok, so znamenita tisočletna starina. Cerkev je posvečena sv. Petru in Pavlu. Pri razkopavanju okoli cerkve so izkopali veliko množino človeških kosti, dokaz, da je bilo nekda okoli cerkve pokopališče. Splah je tukajšnji kraj zgodovinsko znamenit. Na bližnjem hribu se je božda nahajalo rimsko pokopališče, kjer so baje pred leti izkopali kamen z zagonetnim napisom. Zeleti bi bilo, da bi se našel kdo v to poklicanih, ki bi raziskal in popisal zgodovino našega kraja in naše župnije.

Vojnik. Za tretje leto deluje na tukajšnji meščanski šoli prav vneto šolska kuhinja pod spretnim vodstvom strokovne učiteljice gđe. Rudolfove, ki je gospodinjski pouk na meščanski šoli preuredila popolnoma praktično. Trikrat tedensko kuhajo učence I., II. in III. razreda same pod vodstvom imenovane učiteljice, da morejo razdeliti preko 80 kosil med one učence, ki ostajajo v času popoldanskega pouka čez opoldan v šoli. Mnogi poljskih in drugih pridelkov so zbrali in prinesli učenci v šolo, posamezni dobrotniki pa pomagajo v denarju, da more kuhinja vse zimske mesece od novembra do konca marca tako redno in krasno delovati. Prav posebno bi si pa mogli ogledati učence IV. razreda, ko imajo praktično gospodinjsvo ob četrtih popoldne. To vam je resničnega življenja v kuhinji celo popoldne. Tu se kuha, pripravljajo, nosi vodo, snaži, peče, lika, šiva, pomiva itd. Vsa čast gospodični, ki se zares trudi za vzgojo, ki je za naša dekleta najbolj potrebna. Stariši uvidevajo praktično vzgojo meščanske šole, imajo smisel za širšo in boljše vzgojo svojih otrok in z veseljem opažamo, da število učencev na naši meščanski šoli raste vsako leto. In tako je prav. Starišem so pa vrata meščanske šole vedno

odprta, da se morejo o svojih otrokih z učitelji medsebojno pomeniti.

Smarje pri Jelšah. Ponosni dom Požegov na Koretnem žaluje za svojim gospodarjem. Rajnega Ivana Čaksa pa težko pogrešajo tudi vsi njegovi mnogoštevilni prijatelji. Vsak čas se ga spominjajo, omiljujejo njegove otročije v nežni starosti, hvalijo njegovo močnatost ter nustrajeno krščansko udejstvovanje in so na pobudo posestnika Klemenca v spomin na njegovo blago srce zbrali za mariborsko Dijaško kuhinjo 50 Din. — Pred kratkim smo obhajali v našem Katoliškem domu misijonsko prireditev ter smo tudi počastili spomin primorskih žrtev na tukajšnjem odru in v cerkvi. — Grad Jelše je po prevratu že parkrat izpremenil gospodarja in je zdaj prešel v roke, ki krepko posegajo v gospodarski preporod. — Jaslice pripravljamo po stari navadi povsod, da se bomo ob božičnih praznikih veselili svojega »paradiža« in »Bethlehema«.

Služkinja za kuhinjo, pridna in poštena, z letnim spričevalom, starost 20—30 let, se sprejme v stalno službo z novim letom. Naslov v upravi lista. 1519

Prodajam posestvo 7 oralov, Dobrenje 70. Oglasišiti Rošpah 5, p. Pesnica. 1517

Nervozni

umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tupatam katerega izmed naslednjih znakov bližajoče se živčne oslabelosti?

Hito razburjenje, nerszpoleženje drgetanje udov, nemirnost, utripajoče srce, omiljeni napadi, tesnoba, nespečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih telesnih delov, piščavrost, prevelika razdražljivost spriču ugovarjanja, ropota, duha, poželenje po omamljih, tobaku, alkoholu, čaju, kavi, trznje očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, teanoba, muhavost, odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvrtnost. Ako se pojavi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj so Vaši živci resno oslabileni in potrebujejo okrepila.

Ne pustite tega vnuinar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne mojnje duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazvedna dejanja, hitra telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tam, odkod Vaša živčna oslabelost, vabim Vas, pišite mi! Radevolje Vam

Zesloni in doščinice prosite enostaven način odkritjem

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotrajno zboljšanje. Zagotavijam Vas, da poznam pravi način

kako stabilizirati Vaših živcev oslabele.

Ta način prinese oben m tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsod prerodil. To dokazujejo tudi mnega zdravnikov. Slano Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popolnoma zastonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si spravite ta oglas!

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Nikoll Irchplatz No 13. Abt. 324

Enodružinska hiša z gospodarskim poslopjem in velikim vrtom na prodaj. Oddaljeno 5 minut od postaje Orehova vas št. 57, Plohl. 1515

Posestva do 60 oralov, hiše, gestilne, žage pro daja ceni primerno Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. 1516

Prodajam posestvo, 4 orale, natančneje se izve pri lastniku Francu Fras, Spodnja Korena, p. Sv. Barbara v Slov. gor. 1508

Krojaškega vajenca sprejme Fran Kosar, krojač pri Sv. Juriju ob Pesnici, p. Gornja Sv. Kungota. 1507

ZAHVALA.

Podpisana Franc in Elizabeta Strahovnik, posestnika v Velikem Vrhu, občina Šmartno ob Paki, sva prežela požarne nesreče, ki naju je pred kratkim zadela, od zavarovalnice »Vardar« v Ljubljani kulantno in takojšnje izplačilo odškodnine. Zatorej si štejeva v prijetno dolžnost, da se imenovani zavarovalnici »Vardar« tem potom javno zahvaliva za njeno res kulantno postopanje in priporočava obenem vsakomur ta domači kulantni zavod.

Veliki Vrh, dne 25. novembra 1930. 1510
Franc in Elizabeta Strahovnik, posestnika, Veliki Vrh, občina Šmartno ob Paki.